

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ РЕГІОНІВ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

У сучасних умовах трансформації економічного середовища та посилення глобальної конкуренції питання ефективного управління інвестиційним потенціалом регіонів набувають особливого значення. Динамічні зміни світової економіки, цифровізація господарських процесів, зростання рівня економічної нестабільності та необхідність структурної модернізації національної економіки формують потребу у створенні нових механізмів регіонального розвитку. Саме інвестиційний потенціал регіону виступає ключовим інструментом забезпечення економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності територій та формування умов для довгострокового соціально-економічного розвитку [1].

Управління інвестиційним потенціалом регіонів є складним багатокомпонентним процесом, який передбачає комплексне використання фінансових, виробничих, трудових, інноваційних та інфраструктурних ресурсів території. У сучасних умовах ефективне управління інвестиційними процесами має орієнтуватися не лише на залучення капіталу, а й на формування сприятливого інвестиційного середовища, розвиток інноваційної інфраструктури та забезпечення ефективного використання наявних ресурсів. Водночас важливого значення набуває формування системи стратегічного управління, здатної забезпечити адаптацію регіональної економіки до сучасних викликів та ризиків [2].

Сталий економічний розвиток регіонів безпосередньо залежить від рівня їх інвестиційної активності. Саме інвестиції забезпечують модернізацію виробництва, розвиток інфраструктури, створення нових робочих місць та підвищення рівня конкурентоспроможності територій. Крім того, інвестиційна діяльність сприяє активізації інноваційних процесів, впровадженню сучасних технологій та розвитку людського капіталу. За таких умов ефективне управління інвестиційним потенціалом стає одним із пріоритетних напрямів регіональної економічної політики. У сучасній економіці інвестиційний потенціал регіону визначається сукупністю факторів, які формують можливості території щодо залучення та ефективного використання інвестиційних ресурсів. До таких факторів належать рівень розвитку виробничої та транспортної інфраструктури, наявність трудових ресурсів, інноваційний потенціал, фінансова стабільність, рівень цифровізації економіки, екологічний стан території та якість регіонального управління. Водночас важливу роль відіграє інституційне середовище, яке формує умови

для ведення бізнесу та реалізації інвестиційних проєктів [1]. Особливого значення набуває питання цифрової трансформації системи управління інвестиційним потенціалом регіонів. Використання сучасних інформаційних технологій, цифрових платформ та аналітичних систем створює можливості для підвищення ефективності управлінських рішень, покращення інвестиційного клімату та забезпечення прозорості взаємодії між державою, бізнесом і громадою. Цифровізація дозволяє оптимізувати процеси управління інвестиційними ресурсами, підвищити рівень моніторингу реалізації інвестиційних програм та забезпечити ефективне прогнозування соціально-економічного розвитку територій [2].

У сучасних умовах важливим напрямом управління інвестиційним потенціалом регіонів є стимулювання інноваційної діяльності. Розвиток інноваційної економіки сприяє формуванню нових точок економічного зростання, активізації підприємницької діяльності та підвищенню рівня технологічної модернізації регіонів. Інноваційні проєкти створюють можливості для залучення додаткових інвестицій, розвитку високотехнологічних виробництв та інтеграції регіонів у міжнародні економічні процеси.

Для України проблема ефективного управління інвестиційним потенціалом регіонів є особливо актуальною в умовах післявоєнного відновлення економіки. Руїнування виробничої та транспортної інфраструктури, зниження ділової активності, міграція населення та обмеженість фінансових ресурсів формують необхідність розроблення нових підходів до регіонального розвитку. У цьому контексті інвестиції виступають основою відновлення економічного потенціалу територій, модернізації інфраструктури та забезпечення економічної безпеки держави [1].

Одним із ключових напрямів підвищення ефективності управління інвестиційним потенціалом регіонів є розвиток державно-приватного партнерства. Взаємодія держави та бізнесу створює можливості для реалізації масштабних інфраструктурних та інноваційних проєктів, залучення додаткових фінансових ресурсів та підвищення ефективності використання бюджетних коштів. Крім того, партнерські механізми сприяють формуванню сприятливого інвестиційного середовища та активізації економічної діяльності на регіональному рівні [2].

Не менш важливим фактором забезпечення сталого економічного розвитку є розвиток людського капіталу. У сучасній економіці конкурентоспроможність регіонів значною мірою визначається рівнем професійної підготовки кадрів, здатністю населення до інноваційної діяльності та рівнем розвитку освітньої й наукової інфраструктури. Інвестиції у людський капітал забезпечують підвищення продуктивності праці,

стимулюють розвиток інноваційного підприємництва та формують передумови для довгострокового економічного зростання.

Водночас процес управління інвестиційним потенціалом регіонів супроводжується низкою проблем і ризиків. Серед основних стримуючих факторів варто виділити нерівномірність соціально-економічного розвитку територій, недостатній рівень фінансового забезпечення інвестиційних програм, нестабільність нормативно-правового середовища та високий рівень інвестиційних ризиків. Крім того, негативний вплив здійснює недостатня координація між органами державної влади, місцевого самоврядування та бізнесом у процесі реалізації регіональної економічної політики [1]. У контексті реалізації потенціалу сталого розвитку особливої уваги потребує інституціоналізація регіональної інвестиційної політики, яка передбачає узгодження цілей соціально-економічного розвитку з державними пріоритетами інвестиційної стратегії. Це вимагає формування системи регіональних індикаторів ефективності, що дозволить оцінювати результативність управлінських рішень і підвищувати рівень прозорості інвестиційних процесів. Важливо також забезпечити інтеграцію регіонів у європейський економічний простір шляхом участі у спільних інфраструктурних і цифрових проектах. Така інтеграція сприятиме підвищенню довіри інвесторів, адаптації до міжнародних стандартів управління та розвитку транскордонного співробітництва.

Таким чином, управління інвестиційним потенціалом регіонів є важливим інструментом забезпечення сталого економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності територій. Формування ефективної системи управління інвестиційними процесами, активізація інноваційної діяльності, розвиток цифрових технологій та модернізація інфраструктури створюють передумови для стабільного економічного зростання, підвищення рівня життя населення та забезпечення економічної безпеки держави. У сучасних умовах саме ефективне використання інвестиційного потенціалу регіонів здатне забезпечити довгострокову стійкість національної економіки та її інтеграцію у глобальний економічний простір.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Tkachenko, A., & Chorny, R. (2025). Otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti naosnoviadaptivnoi ekonomichnoi statystyky [Evaluation of investment attractiveness based on adaptive economic statistics]. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation*, 4(18), 582-591. <https://doi.org/10.32750/2025-0448>.
2. Venhurenko, T. H., & Plakhotniuk, V. V. (2020). Analiz investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy [Analyzing the investment attractiveness of Ukraine]. *Business Inform*, 4, 103–111. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-103-111>